

MASARYKOVA UNIVERZITA

Tisková zpráva, 23. dubna 2012

České školy neučí, jak být dobrým občanem

Česká veřejnost, učitelé i odborníci si myslí, že školy v České republice nepřipravují dobré občany. Ukazuje to aktuální výzkum Centra občanského vzdělávání (COV) Masarykovy univerzity. Z mezinárodního srovnání sice vyplývá, že Češi dovednost „být dobrým občanem“ považují za důležitější než ostatní národy, skutečná úroveň občanského vzdělávání na školách tomu ale neodpovídá. COV proto na konferenci v příštím týdnu představí novou Koncepti výchovy k občanství. Ta reaguje na neuspokojivou situaci na školách, jež se pak promítá i v aktuální politické kultuře.

„Aktivní občanství není silnou stránkou českých žáků,“ uvedl ředitel COV Petr Čáp a dodal, že „žáci mají jen velmi nízkou ochotu podílet se v budoucnu na životě komunity či jít k volbám“. Z mezinárodní studie občanské výchovy dokonce vyplývá, že ČR v tomto ohledu zůstala daleko za předposledním Bulharskem. Svou účast ve volbách totiž zvažuje pouhých 47 % žáků – z toho jen 2 % jsou rozhodnuta jít k volbám určitě.

To je pro českou společnost špatná zpráva, protože, jak tvrdí politolog Petr Fiala: „Pokud nám vadí současný stav politiky, máme pocit vzrůstající se korupce a celkového politického úpadku, pak určitě není rozumné spoléhat na to, že to vyřeší odněkud se vynořivší zázrační politici.“ Klíčem může být právě kvalitnější práce se žáky na školách a následně jejich větší zájem o politiku.

Se stavem na školách nejsou spokojeni ani učitelé. „Občanskému vzdělávání na mnoha školách není poskytován dostatek prostoru. Samotný předmět občanské výchovy je často mými kolegy znevažován,“ říká Petra Slámová, učitelka ze ZŠ Zákupy, která se poslední dva roky v rámci projektu Výchova k občanství podílela společně s dalšími 70 učiteli a 20 odborníky z vysokých škol i neziskových organizací na testování a vývoji nové koncepce.

O tom, jaké občanské vzdělávání dnes pro mladé lidi v ČR potřebujeme, budou na třech regionálních konferencích diskutovat učitelé základních a středních škol spolu s politiky a filozofy. První konference se koná 26. 4. v Praze, další 3. 5. v Ostrově u Karlových Varů a sérii uzavírá 9. 5. Brno. „Nabízíme školám alternativu v pohledu na občanské vzdělávání mladých lidí, protože cítíme, že vzrůstající pocit marastu ve společnosti může vést k jednoduché politické manipulaci s občany a radikalizaci různých názorových skupin,“ vysvětluje Petr Čáp.

Projekt Výchova k občanství (Centrum občanského vzdělávání) je financován z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost prostřednictvím Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ČR.

Kontakt: Mgr. Ondřej Horák, koordinátor projektu Výchova k občanství, mobil: +420 731 572 225

e-mail: horak@obcanskevzdelavani.cz, www.obcanskevzdelavani.cz

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

MASARYKOVA UNIVERZITA, Žerotínovo nám. 9, 601 77 Brno
tel.: +420 549 49 1011 • fax: +420 549 49 1070 • www.muni.cz
Bankovní spojení: KB Brno-město, č.ú.: 85636621/0100 • IČ: 00216224 • DIČ: CZ00216224

Centrum občanského vzdělávání je analyticko-aplikační pracoviště Masarykovy univerzity, které vzniklo v roce 2010 s podporou Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Je nadstranickým institutem, jehož smysl spočívá v dlouhodobé podpoře koncepčního řešení otázky občanského vzdělávání v České republice. Posláním COV je podporovat občany všech věkových kategorií, aby se lépe orientovali ve veřejném prostoru a účinněji se zapojovali do občanského života.

Nová **Koncepce výchovy k občanství pro vzdělávání na základních, středních školách a gymnáziích** doplňuje současné kurikulum. Slouží především ke společnému přemýšlení o tom, co to vlastně občanství je a jaké jsou hlavní vzdělávací cíle v této oblasti. Jejich naplňování by mělo přispět k celkové kultivaci české demokracie a občanské kultury. Více na: www.vychovakobcanstvi.cz

Mezinárodní studie občanské výchovy ICCS 2009 odhalila, že k volbám se chystá pouze 47 % studentů, z toho „určitě ano“ zvolila pouze 2 % osmnáctiletých žáků, „spíše ano“ zvolilo 45 % studentů. Více než 70 % mladých lidí nepočítá s tím, že by se někdy v budoucnu účastnilo organizovaných diskusí k politickým či společenským záležitostem, přispívalo k tomuto tématu do médií, zapojilo se z politických či společenských důvodů do nějaké organizace či spolku nebo pomáhalo ve volební kampani (ÚIV, 2010).

Konference na téma „Jaké dnes potřebujeme občanské vzdělávání v ČR?“ a „Jak naučit děti, že mají nejen práva, ale i povinnosti?“ proběhnou za účasti Jana Sokola, Marcela Chládky, Ondřeje Lišky, Anny Putnové a Jiřího Zlatušky. Pořadatelé jsou Centrum občanského vzdělávání a Centrum pro demokratické učení (Gemini o.s.).

